

TİCARİ İLETİŞİM VE TİCARİ ELEKTRONİK İLETİLER HAKKINDA YÖNETMELİK YAYIMLANDI

Ticari İletişim ve Ticari Elektronik İletiler Hakkında Yönetmelik (“Yönetmelik”) 15.07.2015 tarihli ve 29417 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Mayıs 2015’te yürürlüğe giren 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’a (“Kanun”) dayanılarak çıkarılmış olan söz konusu Yönetmelik, elektronik iletişim araçlarıyla yapılan ticari iletişime dair bilgi verme yükümlülüklerine ve ticari elektronik iletilerde uyulması gereken hususlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.

Yönetmelik, gerçek ve tüzel kişilerin mal ve hizmetlerini tanıtmak, pazarlamak ya da işletmesini tanıtmak veya bunları başkaları adına yapmak amacıyla elektronik iletişim araçlarıyla yapılan her türlü ticari iletişimi kapsamaktadır. Bununla birlikte, Yönetmeliğin 2’nci maddesinin ikinci fıkrasında bazı iletiler Yönetmeliğin kapsamı dışında bırakılmıştır. Bu iletiler şunlardır:

- a) 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu kapsamındaki işletmecilerin abone ve kullanıcılarına; münhasıran kendi mal ve hizmetlerini tanıtmak, pazarlamak ya da işletmesini tanıtmak amacıyla gönderdiği ticari elektronik iletiler,
- b) Vakıf üniversitelerinin öğrencilerine ve bunların velilerine gönderdiği iletiler,
- c) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile kamuya yararlı dernekler ve vergi muafiyeti sağlanan vakıfların, kendilerine ait ticari işletmelerin faaliyetleriyle ilgili olarak üyelerine gönderdiği iletiler,
- d) 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun hükümlerine göre radyo ve televizyon yayıncılığı yapan kuruluşlarca, kamuoyunu bilgilendirmek ve eğitmek amacıyla yapılan yayın hizmetlerine ilişkin bilgilendirme iletileri,
- e) Devlet, mahalli idareler ve diğer kamu tüzel kişilerinin kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla gönderdikleri iletiler.

Yönetmelik, (i) ticari elektronik iletiler, (ii) aracı hizmet sağlayıcılar, kişisel verilerin korunması, ispat yükümlülüğü ve kayıtları saklama süresi ile (iii) şikâyet, denetim ve yetki başlıklı üç ayrı bölümden oluşmaktadır.

1.Ticari Elektronik İletiler

Yönetmeliğin 4'üncü maddesi, ticari elektronik iletiyi "*Telefon, çağrı merkezleri, faks, otomatik arama makineleri, akıllı ses kaydedici sistemler, elektronik posta, kısa mesaj hizmeti gibi vasıtalar kullanılarak elektronik ortamda gerçekleştirilen ve ticari amaçlarla gönderilen veri, ses ve görüntü içerikli ileti*" olarak tanımlamıştır. Yönetmeliğin 5'inci maddesi; hizmet sağlayıcının, mal ve hizmetlerini tanıtmak, pazarlamak, işletmesini tanıtmak ya da kutlama ve temenni gibi içeriklerle tanınırlığını artırmak amacıyla alıcıların elektronik iletişim adreslerine gönderdiği ticari elektronik iletiler için kendisi tarafından önceden onay alınmasını zorunlu kılmıştır.

Yönetmeliğin 7'nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca onay, yazılı olarak veya her türlü elektronik iletişim aracıyla alınabilir. Onayda, alıcının ticari elektronik ileti gönderilmesini kabul ettiğine dair olumlu irade beyanı, adı ve soyadı ile elektronik iletişim adresi yer alır. Aynı maddenin onuncu fıkrasında ise onayın alındığına ilişkin ispat yükümlülüğünün hizmet sağlayıcıya ait olduğu vurgulanmıştır.

Onay, reddetme hakkı kullanılıncaya kadar geçerlidir. Reddetme hakkı ise Yönetmeliğin 9'uncu maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddeye göre alıcı istediğinde hiçbir gerekçe göstermeksizin ticari elektronik ileti almayı reddedebilir. Alıcının ret bildiriminde bulunması, bildirim yapıldığı iletişim kanalına ilişkin onayı geçersiz kılar. Yönetmeliğin 10'uncu maddesi uyarınca hizmet sağlayıcı, alıcının ticari elektronik iletiyi almayı reddettiğine ilişkin talebinin kendisine ulaşmasından itibaren üç iş günü içinde alıcıya ticari elektronik ileti göndermeyi durdurmakla yükümlüdür.

Bununla birlikte, Yönetmelikte onay şartı için bazı istisnalar öngörülmüştür. Buna göre, sermaye piyasasına ilişkin mevzuat kapsamında aracılık faaliyetinde bulunan şirketlerce müşterilerine bilgilendirme amaçlı gönderilen ticari elektronik iletiler için onay alınması zorunlu değildir. Aynı şekilde, zamanda tacir veya esnaf olan alıcıların elektronik iletişim adreslerine gönderilen ticari elektronik iletiler için önceden onay alınması gerekli değildir.

Ancak, tacir ve esnafların 9’uncu maddede öngörülen reddetme hakkını kullanması halinde onayları alınmadan ticari elektronik ileti gönderilemez.

Yönetmeliğin Geçici 1’inci maddesinde ise, Kanun’un yürürlük tarihinden önce alınmış onayların etkisinin ne olacağı açıklanmıştır. Buna göre, Kanun’un yürürlük tarihi olan 01.05.2015’ten önceki onaylar, ticari elektronik ileti gönderilmesi amacıyla alıcının açık irade beyanını içerecek şekilde alınan onaylar geçerlidir. Kanun’un yürürlük tarihi olan önce, hizmet sağlayıcı ve alıcı arasında doğrudan mal veya hizmet teminine yönelik işlemler sırasında alıcının elektronik iletişim adresini vermesi ile oluşturulan veri tabanlarının onaylı olduğu kabul edilir.

Kanun’un yürürlük tarihinden önce, başkaları adına ticari elektronik ileti gönderilmesi amacıyla genel nitelikli onay alınmış ve bu onaya dayanılarak alıcıya ticari elektronik ileti gönderilmiş olması kaydıyla, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde ve bir defaya mahsus olmak üzere, adına ticari elektronik ileti gönderilenler tarafından onay alınması amacıyla alıcılara ticari elektronik ileti gönderilebilir. Bu iletide, genel onayın kim tarafından alındığı bilgisine de yer verilir. Onay talebine sessiz kalınması durumunda talep reddedilmiş sayılır.

2. Aracı Hizmet Sağlayıcılar ve Kişisel Verilerin Korunması

Yönetmeliğin 4’üncü maddesinde aracı hizmet sağlayıcıları “*Başkalarına ait iktisadî ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek ve tüzel kişiler*” olarak tanımlanmıştır. Yönetmeliğin 11’inci maddesi uyarınca hizmet sağlayıcı, önceden onayını aldığı alıcılara ticari elektronik iletileri kendisi gönderebileceği gibi aracı hizmet sağlayıcılar vasıtasıyla da gönderebilmektedir. Buna göre aracı hizmet sağlayıcı;

- a) hizmet sağlayıcı tarafından hazırlanmış içerikleri göndermekle,
- b) ticari elektronik iletinin oluşturulabilmesi, gönderilebilmesi, alınabilmesi, depolanabilmesi ve alıcıların bilgilerinin saklanabilmesi ve işlenebilmesi için gerekli olan yazılım, donanım ile veri tabanı ve yönetim sistemini sağlamakla,
- c) hizmet sağlayıcı için öngörülen diğer yükümlülüklerin ifasına yönelik imkânı tanımakla ve

d) gönderilen ticari elektronik iletilerin içeriğinde kendisine ait marka adı, ticaret unvanı veya işletme adı bilgilerinin en az birine yer vermekle yükümlüdür.

Ancak, aracı hizmet sağlayıcı, hizmet sunduğu elektronik ortamı kullanan gerçek ve tüzel kişiler tarafından sağlanan içerikleri kontrol etmek, bu içerik ve içeriğe konu mal veya hizmetle ilgili hukuka aykırı bir faaliyetin ya da durumun söz konusu olup olmadığını araştırmakla yükümlü değildir. Ayrıca aracı hizmet sağlayıcı başkaları adına, onların mal ve hizmetlerini tanıtmak, pazarlamak ya da işletmesini tanıtmak amacıyla ticari elektronik ileti göndermek için onay alamaz.

Yönetmeliğin 12'nci maddesinde ise kişisel verilerin korunmasına ilişkin esaslar düzenlenmiştir. Buna göre, hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcı, Yönetmelik çerçevesinde yapmış olduğu işlemler ve sunduğu hizmetler nedeniyle elde ettiği verilerin, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla muhafazasından ve hukuka aykırı olarak bunlara erişilmesini ve işlenmesini önlemek amacıyla gerekli tedbirlerin alınmasından sorumludur. Kişisel verilerin üçüncü kişilerle paylaşılabilmesi, işlenebilmesi ve başka amaçlarla kullanılabilmesi için ilgili kişiden önceden onay alınması gerekmektedir.

3. Şikâyet, Denetim ve Yetki

Yönetmeliğin 14'üncü ve devamı maddelerinde ise, aracı hizmet sağlayıcılar ile hizmet sağlayıcıların faaliyetlerine ilişkin şikâyet başvuruları, Bakanlık denetimi ve idari yaptırımlar düzenlenmiştir.

Yönetmeliğin 14 üncü maddesine göre şikâyet başvuruları, ticari elektronik iletinin gönderildiği tarihten itibaren **üç ay içinde** elektronik ortamda **e-Devlet kapısı, Bakanlığın internet sitesi üzerinden** veya yazılı olarak **şikâyetçinin ikametgâhının bulunduğu yerdeki ticaret il müdürlüğüne** yapılmalıdır

Yönetmeliğin 16'ncı maddesi, hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcının Yönetmelik kapsamında gerçekleştirdiği faaliyet ve işlemlerin Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemiştir.

Yönetmeliğin 17'nci maddesi ise, Yönetmeliğe aykırı hareket edenlere Kanun'un "cezai hükümler" başlıklı 12'nci maddesi uyarınca idari para cezası uygulama yetkisinin, hizmet

sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcının sicile kayıtlı merkezinin bulunduğu yerdeki ticaret il müdürüne ait olduğu ifade edilmiştir.